

Downloaded via the EU tax law app / web

Združeni zadevi C-393/04 in C-41/05

Air Liquide Industries Belgium SA

proti

Ville de Seraing

in

Province de Liège

(Predloga za sprejetje predhodne odločbe, ki sta ju vložili Cour d'appel de Liège

in Tribunal de première instance de Liège)

„Državne pomoči – Pojem – Oprostitev plačila obzinskega in deželnega davka – Učinki člena 88(3) ES – Dajatve z enakim učinkom – Notranji davki“

Povzetek sodbe

1. *Vprašanja za predhodno odločanje – Pristojnost Sodišča – Meje*

(člen 234 ES)

2. *Pomoči, ki jih dodelijo države – Pojem*

(člen 87(1) ES)

3. *Pomoči, ki jih dodelijo države – Narčni pomoči – Prepoved izvajanja pred dokončno odločbo Komisije – Neposredni učinek*

(člena 87 ES in 88(3) ES)

4. *Prosti pretok blaga – Carine – Dajatve z enakim učinkom – Pravila Pogodbe*

5. *Prosti pretok blaga – Carine – Dajatve z enakim učinkom – Pojem*

(člen 25 ES)

6. *Davčne določbe – Notranji davki – Prepoved diskriminacije med uvoženimi ali izvoženimi proizvodi in nacionalnimi podobnimi proizvodi*

(člen 90 ES)

1. V okviru postopka sodelovanja med nacionalnimi sodišči in Sodiščem mora zadnje na podlagi člena 234 ES nacionalnemu sodišču podati uporaben odgovor, ki mu omogoča, da reši spor, o katerem odloča.

Nacionalna sodišča, ki sodijo v sporu, so pristojna, da presodijo nujnost predhodne odločbe, da lahko izdajo svojo sodbo, in primernost vprašanj, ki jih predložijo Sodišču. Vendar lahko zadnje zavrne odločanje o vprašanju za predhodno odločanje, ki ga postavi nacionalno sodišče, zlasti

kadar je očitno, da razlaga prava Skupnosti, ki jo zahteva nacionalno sodišče, nima nobene zveze z realnostjo ali predmetom spora v glavni stvari.

(Glej točki 23 in 24.)

2. Namen člena 87 ES je preprečiti, da bi na trgovino med državami članicami vplivale ugodnosti, ki jih odobrijo javni organi, ki s tem, da spodbujajo posamezna podjetja ali nekatere proizvodnje, izkrivljajo ali poskušajo izkrivljati konkurenco.

Pogoji, ki jih člen 87(1) ES določa za opredelitev nacionalnega ukrepa kot državne pomoči, so, prvi, financiranje tega ukrepa s strani države ali iz državnih sredstev, drugi, obstoj prednosti za podjetje, tretji, selektivnost tega ukrepa, ter, četrti, vpliv na trgovino med državami članicami in izkrivljanje konkurence, ki je njena posledica.

Kar zadeva prvi in drugi pogoj, velja, da je pojem državne pomoči splošnejši od pojma subvencije, ker zajema ne le aktivna ravnanja, kot so same subvencije, ampak tudi ukrepe, s katerimi se v različnih oblikah zmanjšujejo obremenitve, ki jih običajno nosijo podjetja in ki so potemtakem, ne da bi bile subvencije v strogem smislu besede, enake in imajo enake učinke. Iz tega je mogoče sklepati, da ukrep, s katerim javni organi posameznim podjetjem priznajo davčno oprostitvev, ki – čeprav ne zajema prenosa državnih sredstev – upravičence postavlja v ugodnejši finančni položaj kot druge davčne zavezance, pomeni državno pomoč v smislu člena 87(1) ES.

Glede tretjega pogoja, ki se nanaša na selektivnost zadevnih ukrepov, davčnih ugodnosti, ki ne zadevajo vseh gospodarskih subjektov, ampak so priznane samo podjetjem, ki izvajajo nekatere vrste dejavnosti, ni mogoče šteti za splošne ukrepe davčne ali gospodarske politike.

Nazadnje, glede četrtega pogoja, s katerim se zahteva, da zadevni ukrep prizadene trgovino med državami članicami in izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco, ni treba dokazati stvarnega vpliva pomoči na trgovino med državami članicami niti dejanskega izkrivljanja konkurence, ampak je treba le proučiti, ali te pomoči lahko vplivajo na to trgovino in na izkrivljanje konkurence. Zlasti kadar se s pomočjo države članice okrepi položaj enega podjetja v razmerju do drugih konkurenčnih podjetij v trgovini znotraj Skupnosti, se šteje, da pomoč na ta podjetja vpliva. Poleg tega ni nujno, da je podjetje, upravičeno do pomoči, samo udeleženo v tej trgovini. Sorazmerno nizek obseg pomoči ali sorazmerno majhna velikost podjetja, ki prejme pomoč, *a priori* ne izključuje možnosti, da bi bila prizadeta trgovina med državami članicami.

Če so ti štirje pogoji izpolnjeni, je oprostitvev plačila obinske ali deželne takse na motorja, ki velja le za motorje, ki se uporabljajo v postajah za naravni plin, in ne za motorje, ki se uporabijo za druge industrijske pline, mogoče opredeliti kot državno pomoč v smislu člena 87 ES.

(Glej točke od 27 do 36 in 38 ter točko 1 izreka.)

3. V skladu s členom 88(3), tretji stavek, ES država članica ne sme izvajati nameravanih ukrepov državne pomoči, dokler ta ni bila razglašena za združljivo s skupnim trgom.

V zvezi s tem velja, da lahko do intervencije nacionalnega sodnika v sistemu nadzora državnih pomoči pride le, če je to posledica neposrednega učinka, ki ga sodna praksa priznava prepovedi izvrševanja državnih pomoči, v skladu s tretjim stavkom člena 88(3) ES. Sodišča držav članic morajo zlasti varovati pravice posameznikov pred tem, da bi nacionalni organi kršili prepovedi izvrševanja pomoči.

Glede ukrepov, ki se lahko oziroma se morajo upoštevati, da se zagotovi ta sodna zaščita, morajo nacionalna sodišča sprejeti vse ustrezne ukrepe v zvezi s tako kršitvijo, ki jo navajajo

posamezniki, v skladu z nacionalnimi procesnimi predpisi, tako glede veljavnosti aktov o izvedbi ukrepov pomoži kot glede izterjave finančne pomoži, odobrene ob kršitvi člena 88(3) ES.

Vendar se zavezanci za plačilo neke dajatve ne morejo sklicevati na to, da oprostitev plačila dajatve, ki jo uživajo druga podjetja, pomeni državno pomoč, zato da bi zavrnilo plačilo te dajatve ali dobilo njeno povračilo, saj tudi ob predpostavki, da je zadevna oprostitev ukrep pomoži v smislu člena 87 ES, morebitna nezakonnost te pomoži ne more vplivati na zakonitost same dajatve. Člen 88(3), zadnji stavek, ES namreč določa obveznost, ki naj bi zagotovila, da se pomoč ne dodeli, preden je Komisija ne razglasi za združljivo s skupnim trgom. V tem okviru so pooblastila nacionalnih sodišč predvsem preventivna in ne smejo preseči tistih, danih Komisiji, kadar na podlagi poglobljenega preizkusa sprejme odločbo o zakonitosti državne pomoži. Nazadnje, razširitev kroga potencialnih upravičencev na druga podjetja ne dopušča, da bi se odpravili ušinki pomoži, dodeljene ob kršitvi člena 88(3) ES, temveč bi, nasprotno, zaradi nje prišlo do krepitve učinkov te pomoži, saj med takso in oprostitvijo od te takse ni nobene stvarne zveze v korist posamezne kategorije podjetij, ker uporaba davčne oprostitve in njen obseg nista odvisna od davčnega prihodka.

(Glej točke od 40 do 46 in 48 ter točko 2 izreka.)

4. Določbe pogodbe v zvezi z dajatvami z enakim učinkom in določbe v zvezi z notranjimi diskriminatornimi dajatvami se ne uporabijo kumulativno, tako da ista dajatev v sistemu pogodbe ne more biti hkrati v obeh kategorijah.

(Glej točko 50.)

5. Vsaka enostransko naložena denarna obremenitev, tudi najmanjša, ne glede na poimenovanje oziroma tehniko uporabe, s katero je obremenjeno blago zaradi prehoda meje in ki ni carina v ožjem pomenu, pomeni dajatev z enakim učinkom v smislu člena 25 ES.

Taksa na motorja, ki se nanaša zlasti na motorje, ki se uporabljajo za transport industrijskega plina po plinovodih pod zelo visokim pritiskom, ni dajatev z enakim učinkom v smislu člena 25 ES. Ker je delovanje teh motorjev in njihova poraba energije, in ne prehod meje, obdavčljivi dogodek, in sicer ne glede na tekočino oziroma vir energije, ki jih poganja, ta taksa tako nima zveze z uvozom ali izvozom blaga.

(Glej točke 51, 53 in 54 ter točko 3 izreka.)

6. Člen 90 ES v sistemu Pogodbe pomeni dopolnilno določbo glede odprave carinskih dajatev in dajatev z enakim učinkom. Namen te določbe je zagotoviti prosti pretok blaga med državami članicami v pogojih normalne konkurence, tako da se odstranijo vse oblike zaščite, ki bi lahko izhajala iz uporabe notranjih diskriminatornih dajatev za proizvode iz drugih držav članic.

Člen 90 ES velja za denarne obremenitve, če spadajo v splošen sistem notranjih dajatev, ki sistematično, v skladu z istimi objektivnimi merili, obsega kategorije proizvodov, neodvisno od njihovega izvora ali namena.

Taksa na mo? motorja, ki se nanaša zlasti na motorje, ki se uporabljajo za transport industrijskega plina po plinovodih pod zelo visokim pritiskom, ni notranja diskriminatorna dajatev v smislu ?lena 90 ES, ker ni naložena tako, da se z njo razlikuje med izvoženimi ali uvoženimi proizvodi, saj zadeva gospodarske dejavnosti, ki jih izvajajo industrijska, trgovinska, finan?na ali kmetijska podjetja, in ne na proizvode kot take, in ker poleg tega njena oprostitvev zadeva motorje, ki se uporabljajo za transport naravnega plina, kar ne zadoš?a za dokaz diskriminatornosti te takse, saj ta plin ni podoben industrijskemu plinu ali njemu konkuren?nemu plinu.

(Glej to?ke od 55 do 59 in to?ko 4 izreka.)

SODBA SODIŠ?A (drugi senat)

z dne 15. junija 2006(*)

„Državne pomo?i – Pojem – Oprostitvev pla?ila ob?inskega in deželnege davka – U?inki ?lena 88(3) ES – Dajatve z enakim u?inkom – Notranji davki“

V združenih zadevah C-393/04 in C-41/05,

katerih predmet je predlog za sprejetje predhodne odlo?be na podlagi ?lena 234 ES, ki sta ga vložila Cour d'appel de Liège (C-393/04) in Tribunal de première instance de Liège (C-41/05) (Belgija), z odlo?bama z dne 15. septembra 2004 in 24. januarja 2005, ki sta prispeli na Sodiš?e 17. septembra 2004 in 3. februarja 2005, v postopku

Air Liquide Industries Belgium SA

proti

Ville de Seraing (C-393/04)

in

Province de Liège (C-41/05),

SODIŠ?E (drugi senat),

v sestavi C. W. A. Timmermans, predsednik senata, J. Makarczyk, sodnik, R. Silva de Lapuerta (poro?evalka), sodnica, P. K?ris in G. Arestis, sodnika,

generalni pravobranilec: A. Tizzano,

sodna tajnica: K. Sztranc, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 13. oktobra 2005,

ob upoštevanju stališ?, ki so jih predložili:

- za Air Liquide Industries Belgium SA P. De Bandt, H. Deckers in G. Lienart, odvetniki,
- za Ville de Seraing J.-L. Gilissen, R. Ghods in M.-P. Donea, odvetniki,
- za Province de Liège C. Collard, odvetnik,
- za belgijsko vlado M. Wimmer, zastopnik,
- za Komisijo Evropskih skupnosti J.-P. Keppenne in B. Stromsky, zastopnika,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 30. marca 2006

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predloga za sprejetje predhodne odločbe se nanašata na razlago pojma državnih pomoči in na morebitne pravne posledice, ki bi zaradi take pomoči lahko nastale na nacionalni ravni. Nanašata se tudi na razlago pojmov dajatve z enakim učinkom in notranji davki.

2 Ta predloga sta bila vložena v okviru spora med Air Liquide Industries Belgium SA (v nadaljevanju: Air Liquide) in mestom Seraing na eni strani ter provinco Liège na drugi strani.

3 Air Liquide je mednarodna skupina, specializirana za proizvodnjo in transport industrijskih in medicinskih plinov, ki ponuja tudi s tem povezane storitve. Air Liquide dobavlja zlasti kisik, dušik, vodik in številne druge pline za druga, zelo različna področja dejavnosti, kot so železarstvo ali rafinerija, kemična ali metalurška industrija, industrija stekla, elektronike, papirja, proizvodnje hrane ter zdravstvena ali vesoljska industrija.

4 Air Liquide v okviru dejavnosti zagotavlja zlasti transport industrijskega plina od različnih krajev proizvodnje v Belgiji, Franciji in na Nizozemskem do strank v teh treh državah. V omenjenih državah je transport zagotovljen na podlagi omrežja plinovoda pod zelo visokim pritiskom, ki omogoča dobavo zlasti velikim porabnikom v železarski in kemijski industriji.

5 Air Liquide za oskrbo svojega omrežja plinovoda izkorišča proizvodno enoto za industrijski plin na področju mesta Seraing v provinci Liège. Ta enota vključuje center za zgoščevanje tega plina.

Nacionalni pravni okvir

6 Mestni svet mesta Seraing je 13. decembra 1999 sprejel uredbo o uvedbi davka na moč motorja. Ta uredba uvaja obdavčitev za industrijske, trgovinske, finančne ali kmetijske obrate s sedežem na področju te skupnosti, z letno obdavčitvijo motorjev, ki se uporabljajo za delo v obratih ali njihovih podružnicah, ne glede na snov ali energetski vir, ki jih poganja. Višina te takse je sorazmerna moči uporabljenega motorja.

7 Člen 3 te uredbe v določenih primerih predvideva davčne oprostitve. Zlasti na podlagi člena 3(9) so motorji, ki se uporabljajo v kompresorskih postajah za naravni plin, za pogon kompresorjev, ki ustvarjajo pritisk v plinovodu, oproščeni plačila takse na moč motorja.

8 Svet province Liège je 30. oktobra 1998 in 29. oktobra 1999 sprejel uredbo o uvedbi takse na mo? motorja. Ta uredba je v korist province Liège uvedla letno takso na motorje, ne glede na snov, ki jih poganja. Zavezanci za to takso so industrijski, trgovski, finan?ni, kmetijski obrati ter drugi poklici. Njegova višina je sorazmerna mo?i uporabljenega motorja.

9 ?len 5 te uredbe predvideva številne situacije, ki so podlaga za dav?ne oprostitve. Zlasti na podlagi ?lena 5(12) te uredbe so oproš?eni takse na mo? motorja motorji, ki se uporabljajo v kompresorskih postajah za naravni plin, za pogon kompresorjev, ki ustvarjajo visok pritisk v plinovodu.

Spora o glavni stvari in vprašanja za predhodno odlo?anje

Zadeva C-393/04

10 Air Liquide je 28. junija 2000 od mesta Seraing prejel dav?no odlo?bo, s pozivom, naj pla?a znesek 41.275.757 BEF (1.023.199,20 EUR) iz naslova takse na mo? motorja za dejavnosti v letu 1999.

11 Air Liquide je 22. septembra 2000 pri svetu mesta Seraing podal ugovor z namenom, da se ta dajatev spregleda.

12 Air Liquide je nato pri Tribunal de première instance de Liège vložil tožbo za razglasitev ni?nosti odlo?be, s katero je bila zavrnjena ta pritožba. V okviru tožbe je navedel, da je taksa na mo? motorja diskriminatorna, zlasti zaradi arbitrarne dav?ne oprostitve, od katere imajo korist družbe za transport naravnega plina.

13 S sodbo z dne 28. novembra 2002 je Tribunal de première instance de Liège to tožbo zavrnilo kot neutemeljeno.

14 Air Liquide je zoper to sodbo vložil pritožbo pri Cour d'appel de Liège, ki je prekinilo postopek in Sodiš?u v predhodno odlo?anje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba oprostitev ob?inske takse na mo? motorja, ki velja samo za motorje, ki se uporabljajo pri distribuciji naravnih plinov, in ne za motorje, ki se uporabljajo za druge industrijske pline, šteti za državno pomo? v smislu ?lena 87 pre?iš?enega besedila Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti?“

Zadeva C-41/05

15 Svet ob?ine Liège je 20. aprila 2000 in 9. maja 2001 na Air Liquide naslovil dve obvestili, s katerima ga je pozval k pla?ilu vsote 4.744.980 BEF (117.624,98 EUR) za dav?no leto 1999 in 2.403.360 BEF (59.577,74 EUR) za dav?no leto 2000 iz naslova takse na mo? motorja.

16 Air Liquide je 26. junija 2000 in 23. julija 2001 pri organih oblasti province Liège podal pritožbo, z namenom oprostitve pla?ila teh dajatev.

17 Ker so bile te pritožbe zavrnjene, je Air Liquide pri Tribunal de première instance de Liège vložil tožbo za oprostitev pla?ila teh dajatev in vra?ilo že pla?anih taks pred dav?nim letom 1999 v višini 30.788.100 BEF (763.217,06 EUR). V okviru te tožbe se je skliceval na diskriminatornost takse na mo? motorja, zlasti zaradi dav?ne oprostitve, od katere imajo korist družbe za transport naravnega plina, in na nezdržljivost te takse s Pogodbo ES.

18 Tribunal de première instance de Liège je prekinilo postopek in Sodiš?u v predhodno

odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je treba oprostitve obdavčne takse na motorja, ki velja samo za motorje, ki se uporabljajo pri distribuciji naravnih plinov, in ne za motorje, ki se uporabljajo za druge industrijske pline, šteti za državno pomoč v smislu člena 87 prečiščenega besedila Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti?

2. Ali mora ob pritrdilnem odgovoru na prejšnje vprašanje nacionalno sodišče, pri katerem je vložena tožba davčnega zavezanca, ki ni bil oproščen obdavčne takse na motorja, organu oblasti, ki je prejel to takso, naložiti, naj jo vrne davčnemu zavezancu, če se dejansko in pravno ugotovi, da organ oblasti, ki je to takso prejel, te ne more zahtevati od davčnega zavezanca, ki je bil oproščen takse na motorja?

3. Ali je treba takso na motorja, s katero so obdavčeni motorji, ki se uporabljajo za transport industrijskega plina po plinovodih pod zelo visokim pritiskom, kar zahteva postavitve kompresorskih postaj, šteti za dajatev z enakim učinkom, ki jo prepoveduje člen 25 in naslednji prečiščenega besedila Pogodbe, če je očitno, da jo provinca ali občina dejansko pobira za transport industrijskega plina zunaj svojih teritorialnih meja, medtem ko je transport naravnega plina v enakih pogojih te takse oproščen?

4. Ali je treba takso na motorja, s katero so obdavčeni motorji, ki se uporabljajo za transport industrijskega plina po plinovodih pod zelo visokim pritiskom, kar zahteva postavitve kompresorskih postaj, šteti za ukrep notranje obdavčitve, ki ga prepoveduje člen 90 in naslednji Pogodbe, če je očitno, da je te takse oproščen transport naravnega plina?

5. Ali lahko davčni zavezanec, ki je plačal takso na motorja, če bi predhodna vprašanja zahtevala pritrdilen odgovor, utemeljeno zahteva povračilo te takse od 16. julija 1992, to je od dneva razglasitve sodbe v zadevi Legros in drugi?“

19 S sklepom predsednika drugega senata Sodišča z dne 21. julija 2005 sta bili zadevi C-393/04 in C-41/05 združeni za namene ustnega postopka in izdaje sodbe.

Vprašanja za predhodno odločanje

Vprašanje v zadevi C-393/04 in prvo vprašanje v zadevi C-41/05

Dopustnost teh vprašanj

20 Belgijska vlada in Komisija navajata, da ti vprašanji nista dopustni, ker tudi ob pritrdilnem odgovoru ta odgovora ne bi imela nobenega vpliva na izid postopka v glavni stvari, v katerem gre za vračilo spornih taks.

21 Belgijska vlada in Komisija opozarjata, da, tako kot izhaja iz sodne prakse Sodišča, nacionalno sodišče, na katero se je obrnil gospodarski subjekt z zahtevo za vračilo oproščenih dajatve, v pričo kršitve člena 88(3), zadnji stavek, ES, na celoma ne more prispevati k varstvu pravic, ki bi jih lahko upravičenec uveljavljal. Tako vračilo bi zgolj ustvarilo novo protipravno pomoč, ki bi se dodala prvi, nacionalno sodišče pa bi bilo, enako kot vsi ostali nacionalni organi, zavezano upoštevati pravo Skupnosti in zato ne bi smelo sprejeti odločbe, ki bi priznala drugo nezakonito pomoč.

22 Belgijska vlada in Komisija menita, da tožeča stranka postopka v glavni stvari, tudi če bi se sporne oprostitve štelo za državne pomoči, ne bi smela zavrniti plačila zadevnih taks. Drugače bi bilo, če bi te dajatve predstavljale način financiranja ukrepa pomoči in bi se obseg teh taks odražal na znesku pomoči. Vendar v tem primeru niti uporaba teh oprostitvev niti njen obseg ne bi izpolnila

teh pogojev.

23 Predhodno je treba opozoriti, da mora v skladu z ustaljeno sodno prakso, v okviru postopka sodelovanja med nacionalnimi sodišči in Sodiščem, slednje na podlagi člena 234 ES nacionalnemu sodišču podati uporaben odgovor, ki mu omogoča rešiti spor, o katerem odloča (glej zlasti sodbi z dne 17. julija 1997 v zadevi Krüger, C-334/95, Recueil, str. I-4517, točka 22, in z dne 28. novembra 2000 v zadevi Roquette Frères, C-88/99, Recueil, str. I-10465, točka 18).

24 Ravno tako je treba poudariti, da so v skladu z ustaljeno sodno prakso nacionalna sodišča, ki sodijo v sporu, pristojna, da presodijo nujnost predhodne odločbe, da lahko izdajo svojo sodbo, in primernost vprašanj, ki jih predložijo Sodišču. Vendar lahko slednje zavrne odločanje o vprašanju za predhodno odločanje, ki ga postavi nacionalno sodišče, zlasti kadar je očitno, da razlaga prava Skupnosti, ki jo slednje zahteva, nima nobene zveze z realnostjo ali predmetom spora v glavni stvari (glej na primer sodbe z dne 15. junija 1999 v zadevi Tarantik, C-421/97, Recueil, str. I-3633, točka 33; z dne 9. marca 2000 v zadevi EKW in Wein & Co, C-437/97, Recueil, str. I-1157, točka 52, in z dne 22. januarja 2002 v zadevi Canal Satélite Digital, C-390/99, Recueil, str. I-607, točka 19).

25 Glede predmeta spora v glavni stvari je treba poudariti, da – kot izhaja iz spisa in razprav pred Sodiščem, zlasti iz pojasnil tožečih strank postopka v glavni stvari – je predmet zahtev Air Liquide vračilo spornih taks, s katerimi se izpodbija tudi veljavnost pravnih instrumentov, na podlagi katerih so bile te takse uvedene.

26 V teh okoliščinah je treba odgovoriti na zastavljena vprašanja.

Odgovor na ta vprašanja

27 Spomniti je treba, da je namen člena 87 ES prepričati, da na trgovino med državami članicami vplivajo ugodnosti, ki jih odobrijo javni organi, ki s tem, da spodbujajo posamezna podjetja ali nekatere proizvodnje, izkrivljajo ali poskušajo izkrivljati konkurenco (sodba z dne 2. julija 1974 v zadevi Italija proti Komisiji, 173/73, Recueil, str. 709, točka 26).

28 Zato je treba zadevne oprostitev taks iz postopka v glavni stvari presoјati glede na pogoje, ki jih člen 87(1) ES določa za opredelitev nacionalnega ukrepa kot državne pomoči, namreč financiranje tega ukrepa s strani države ali iz državnih sredstev, selektivnost tega ukrepa, ter vpliv na trgovino med državami članicami in izkrivljanje konkurence med njimi.

29 Glede prvega in drugega pogoja je treba opozoriti, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso pojem državne pomoči splošnejši od pojma subvencije, ker zajema ne le aktivna ravnanja, kot so same subvencije, ampak tudi ukrepe, ki v različnih oblikah zmanjšujejo obremenitve, ki jih običajno nosijo podjetja in ki so potemtakem, ne da bi bile subvencije v strogem smislu besede, enake narave in imajo enake učinke (glej zlasti sodbe z dne 8. novembra 2001 v zadevi Adria-Wien Pipeline in Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke, C-143/99, Recueil, str. I-8365, točka 38; z dne 15. julija 2004 v zadevi Španija proti Komisiji, C-501/00, ZOdl., str. I-6717, točka 90, in z dne 15. decembra 2005 v zadevi Italija proti Komisiji, C-66/02, ZOdl., str. I-10901, točka 77).

30 Iz tega izhaja, da ukrep, s katerim javni organi priznajo posameznim podjetjem davčno oprostitvev, ki ne zajema prenosa državnih sredstev, upravičence postavlja v ugodnejši finančni položaj kot druge davčne zavezance, pomeni državno pomoč v smislu člena 87(1) ES (glej sodbi z dne 15. marca 1994 v zadevi Banco Exterior de España, C-387/92, Recueil, str. I-877, točka 14, in z dne 10. januarja 2006 v zadevi Cassa di Risparmio di Firenze in drugi, C-222/04, ZOdl., str. I-289, točka 132).

31 Tretjič, glede selektivnega značaja zadevnega ukrepa v postopku v glavni stvari je ugotovljeno, da se zadevne davčne ugodnosti ne nanašajo na vse gospodarske subjekte, ampak se prilagodijo podjetjem, ki izvajajo določene vrste dejavnosti, namreč tiste, ki v kompresorskih postajah naravnega plina uporabljajo motorje za poganjanje kompresorjev, ki ustvarjajo visok pritisk v plinovodih.

32 Ker ukrepi ne veljajo za vse gospodarske subjekte, jih ni mogoče šteti za splošne ukrepe davčne ali gospodarske politike (glej z dne 15. decembra 2005 zgoraj navedeno sodbo Italija proti Komisiji, točka 99, in sodbo v zadevi Unicredito Italiano, C-148/04, ZOdl., str. I-11137, točka 49).

33 Četrto, člen 87(1) ES kot pogoj obstoja državne pomoči navaja dejstvo, da zadevni ukrep prizadene trgovino med državami članicami in izkrivlja ali bi lahko izkrivljal konkurenco.

34 V okviru presoje teh dveh pogojev Komisija ni dolžna ugotavljati stvarnega vpliva pomoči na trgovino med državami članicami niti dejanskega izkrivljanja konkurence, ampak je dolžna le preučiti, ali te pomoči lahko vplivajo na to trgovino in na izkrivljanje konkurence (glej sodbo z dne 29. aprila 2004 v zadevi Italija proti Komisiji, C-372/97, Recueil, str. I-3679, točka 44, in zgoraj navedeni sodbi z dne 15. decembra 2005, Italija proti Komisiji, točka 111, in Unicredito Italiano, točka 54).

35 Zlasti kadar pomoč države članice okrepi položaj enega podjetja v razmerju do drugih konkurenčnih podjetij v trgovini znotraj Skupnosti, se šteje, da pomoč na ta podjetja vpliva. Poleg tega ni nujno, da je podjetje, upravičeno do pomoči, samo udeleženo v tej trgovini (glej zlasti zgoraj navedeni sodbi z dne 15. decembra 2005, Italija proti Komisiji, točki 115 in 117, in Unicredito Italiano, točki 56 in 58 ter navedena sodna praksa).

36 Sorazmerno nizek obseg pomoči ali sorazmerno majhna velikost podjetja, ki prejme pomoč, ne izključuje *a priori* možnosti, da bi bila prizadeta trgovina med državami članicami (glej sodbo z dne 14. septembra 1994 v združenih zadevah Španija proti Komisiji, od C-278/92 do C-280/92, Recueil, str. I-4103, točka 42).

37 Dolžnost predložitvenega sodišča je, da ob upoštevanju zgoraj omenjenih vidikov razlage v zadevah v glavni stvari ugotovi obstoj državne pomoči.

38 Zato je treba na vprašanje, postavljeno v zadevi C-393/04 in na prvo vprašanje v zadevi C-41/05 odgovoriti, da se oprostitvev plačila obinskih ali deželne takse na motorja, ki velja le za motorje, ki se uporabljajo v postajah za naravni plin, ne pa za motorje, ki se uporabijo za druge industrijske pline, lahko opredeli kot državno pomoč v smislu člena 87 ES. Predložitveno sodišče mora oceniti, ali so izpolnjeni pogoji glede obstoja državne pomoči.

Drugo vprašanje v zadevi C-41/05

39 Predložitveno sodišče s tem vprašanjem sprašuje Sodišče, katere pravne posledice ima opredelitev zadevne oprostitve za državno pomoč in katere zahteve ima davčni zavezanec, ki je plačal dajatev, če oprostitev drugih podjetij plačila davka lahko pomeni državno pomoč.

40 Za odgovor na prvo vprašanje je treba spomniti, da v skladu s členom 88(3), tretji stavek, ES država članica ne sme izvajati nameranih ukrepov državne pomoči, dokler ta ni bila razglašena za združljivo s skupnim trgom.

41 V tem oziru je Sodišče razsodilo, da bi do intervencije nacionalnega sodnika v sistemu nadzora državnih pomoči prišlo le, če to izhaja iz neposrednega ugotovila, ki ga priznava sodna praksa prepovedi izvrševanja državnih pomoči, v skladu s tretjim stavkom člena 88(3) ES. Sodišče je zlasti poudarilo, da morajo sodišča držav članic varovati pravice posameznikov pred tem, da bi nacionalni organi kršili prepovedi izvrševanja pomoči (glej sodbo z dne 21. oktobra 2003 v združenih zadevah van Calster in drugi, C-261/01 in C-262/01, Recueil, str. I-12249, točka 53).

42 Glede ukrepov, ki se jih lahko oziroma se jih mora upoštevati, da se zagotovi ta sodna zaščita, je Sodišče navedlo, da morajo nacionalna sodišča sprejeti vse ustrezne ukrepe iz take kršitve, ki jo navajajo posamezniki, v skladu z nacionalnimi procesnimi predpisi, tako glede veljavnosti aktov o izvedbi ukrepov pomoči kot glede izterjave finančne pomoči, odobrene ob kršitvi člena 88(3) ES (glej sodbo z dne 21. novembra 1991 v zadevi Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires in Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon, C-354/90, Recueil, str. I-5505, točka 12, in z dne 13. januarja 2005 v zadevi Streekgewest, C-174/02, ZOdl., str. I-85, točka 17).

43 Sodišče je tudi razsodilo, da se zavezanci za plačilo neke dajatve ne morejo sklicevati na to, da oprostitev plačila dajatve, ki jo uživajo druga podjetja, pomeni državno pomoč (glej sodbo z dne 20. septembra 2001 v zadevi Banks, C-390/98, Recueil, str. I-6117, točka 80). Iz tega izhaja, da tudi če bi zadevna davčna oprostitve iz postopka v glavni stvari pomenila ukrep državne pomoči v smislu člena 87 ES, morebitna nezakonitost te pomoči ne bi vplivala na zakonitost dajatve.

44 Člen 88(3), zadnji stavek, ES določa obveznost, ki naj bi zagotovila, da se pomoč ne dodeli, preden je Komisija ne razglasi za združljivo s skupnim trgom. V tem okviru so pooblastila nacionalnih sodišč predvsem preventivna in ne bi presegala tistih, dodeljenih Komisiji, kadar na podlagi poglobljenega preizkusa sprejme odločbo o zakonitosti državne pomoči.

45 Nazadnje je treba navesti, da razširitev kroga potencialnih upravičencev drugih podjetij ne bi dopustila, da bi se odpravili ugotovila pomoči, dodeljene ob kršitvi člena 88(3) ES, temveč bi, nasprotno, imela za posledico krepitev ugotovila te pomoči.

46 Drugače bi bilo, če bi bila dajatev in predvidena oprostitve sestavni del ukrepa pomoči. Predpostavka za to, da bi bila dajatev lahko sestavni del ukrepa pomoči, mora na podlagi upoštevne nacionalne zakonodaje med takso in pomočjo obstajati stvarna zveza v takem smislu, da so prihodki od dajatve nujno namenjeni financiranju pomoči in nanjo neposredno vplivajo ter posledično neposredno vplivajo na presojo združljivosti s skupnim trgom (glej zgoraj navedeno sodbo Streekgewest, točka 26, in sodbo z dne 27. oktobra 2005 v združenih zadevah Casino France in drugi, od C-266/04 do C-270/04, C-276/04 in od C-321/04 do C-325/04, Recueil, I-9481, točka 40). Vendar med takso in oprostitvijo od te takse ni nobene stvarne zveze v korist določene kategorije podjetij. Uporaba davčne oprostitve in njen obseg nista odvisna od davčnega prihodka (glej zgoraj navedeni sodbi Streekgewest, točka 28, in Casino France in drugi, točka 41).

47 Ugotovljeno je, da v postopku v glavni stvari ni bil dokazan obstoj take zveze med takso na

mo? motorja in predvidenimi oprostitvami.

48 Na drugo vprašanje v zadevi C-41/05 je treba odgovoriti, da morebitna nezakonitost dav?ne oprostitve, kot je ta iz postopka v glavni stvari, glede na pravo Skupnosti s podro?ja državnih pomo?i ne more vplivati na zakonitost same takse, tako da se podjetja, ki so zavezana za pla?ilo take takse, pred nacionalnimi sodiš?i ne morejo sklicevati na nezakonitost odobrene oprostitve, da bi se izmaknila pla?ilu take takse ali bi dosegla odobritev nadomestila.

Tretje in ?etrto vprašanje v zadevi C-41/05

Uvodna stališ?a

49 Predložitveno sodiš?e s tretjim in ?etrnim vprašanjem sprašuje, ali lahko taksa na mo? motorja pomeni dajatev z istim u?inkom, kot so uvozne in izvozne dajatve v smislu ?lena 25 ES, oziroma notranji diskriminatorni davek, prepovedan s ?lenom 90 ES.

50 Spomniti je treba, da se dolo?be pogodbe v zvezi z dajatvami z enakim u?inkom in dolo?be v zvezi z notranjimi diskriminatornimi dajatvami ne uporabijo kumulativno, tako da ista dajatev v sistemu pogodbe ne more biti hkrati v teh kategorijah (glej sodbo z dne 2. avgusta 1993 v zadevi Celbi, C-266/91, Recueil, str. I-4337, to?ka 9).

Tretje vprašanje v zadevi C-41/05

51 Poudariti je treba, da v skladu z ustaljeno sodno prakso predstavlja vsaka enostransko naložena denarna obremenitev, tudi najmanjša, ne glede na poimenovanje oziroma tehniko uporabe, s katero je obremenjeno blago zaradi prehoda meje in ni carina v ožjem pomenu, dajatev z enakim u?inkom v smislu ?lena 25 ES, tudi ?e navedena denarna dajatev ni naložena v korist države (glej sodbe z dne 17. septembra 1997 v zadevi UCAL, C-347/95, Recueil, str. I-4911, to?ka 18; z dne 9. septembra 2004 v zadevi Carbonati Apuani, C-72/03, Recueil, str. I-8027, to?ka 20, in z dne 8. novembra 2005 v zadevi Jersey Produce Marketing Organisation, C?293/02, ZOdl., str. I-9543, to?ka 55).

52 Glede na to definicijo in zna?ilnosti zadevne takse v postopku v glavni stvari je treba ugotoviti, kot izhaja tudi iz razprav pred Sodiš?em, da ta taksa bremeni zlasti uporabnike motorjev, ki se v kompresorskih postajah uporabljajo pri transportu industrijskega plina po plinovodih pod zelo visokim pritiskom. Poleg tega se ta taksa nanaša na veliko število industrijskih dejavnosti, ki vklju?ujejo uporabo teh motorjev.

53 Delovanje teh motorjev in njihova poraba energije, ne glede na teko?ino oziroma vir energije, ki jih poganja, so obdav?ljivi dogodek. Ker ta taksa ni bila pobrana zaradi prehoda meje, nima zveze z uvozom ali izvozom blaga.

54 Na tretje vprašanje v zadevi C-41/05 je treba torej odgovoriti, da taka taksa na mo? motorja, ki se nanaša zlasti na motorje, ki se uporabljajo za transport industrijskega plina po plinovodih pod zelo visokim pritiskom, ni dajatev z enakim u?inkom v smislu ?lena 25 ES.

?etrto vprašanje v zadevi C-41/05

55 Kot je Sodiš?e že poudarilo, ?len 90 ES v sistemu Pogodbe pomeni dopolnilne dolo?be glede odprave carinskih dajatev in dajatev z enakim u?inkom. Namen te dolo?be je zagotoviti prosti pretok blaga med državami ?lanicami v pogojih normalne konkurence, tako da se odstranijo vse oblike zaš?ite, ki bi lahko izhajala iz uporabe notranjih diskriminatornih dajatev za proizvode, ki izhajajo iz drugih držav ?lanic (sodbe z dne 27. februarja 1980 v zadevi Komisija proti Franciji, 168/78, Recueil, str. 347, to?ka 4; v zadevi Komisija proti Italiji, 169/78, Recueil, str. 385, to?ka 4,

in v zadevi Komisija proti Danskim, 171/78, Recueil, str. 447, točka 4).

56 Dodati je treba, da se člen 90 ES nanaša na denarne obremenitve, če spadajo k splošnemu sistemu notranjih dajatev, ki sistematično, v skladu z istimi objektivnimi merili, obsega kategorije proizvodov neodvisno od njihovega izvora ali namena (glej zlasti sodbe z dne 3. februarja 1981 v zadevi Komisija proti Franciji, 90/79, Recueil, str. 283, točka 14; z dne 16. julija 1992 v zadevi Legros, C-163/90, Recueil, str. I-4625, točka 11, in z dne 16. decembra 1992 v zadevi Lornoy in drugi, C-17/91, Recueil, str. I-6523, točka 19).

57 Glede zadevne takse na moč motorja v postopku v glavni zadevi je treba dodati, da ni naložena tako, da razlikuje med izvoženimi ali uvoženimi proizvodi, ker se nanaša na gospodarske dejavnosti, ki jih izvajajo industrijska, trgovinska, finančna ali kmetijska podjetja, in ne na proizvode kot take.

58 Sicer je treba poudariti, da okoliščina, da se dogovorjena oprostitev nanaša na motorje, ki se uporabljajo za transport naravnega plina, ne bi zadostovala kot dokaz diskriminatornosti te takse, ker kot izhaja iz razprav pred Sodiščem, ni očitno, da je ta plin proizvod, podoben industrijskemu plinu ali njemu konkurenčnemu plinu.

59 Na tretje vprašanje v zadevi C-41/05 je treba torej odgovoriti tako, da taksa na moč motorja, ki se nanaša zlasti na motorje, ki se uporabljajo za transport industrijskega plina po plinovodih pod zelo visokim pritiskom, ni notranja diskriminatorna dajatev v smislu člena 90 ES.

60 Ob upoštevanju navedenih odgovorov na tretje in četrto vprašanje v zadevi C-41/05 ni treba odgovoriti na peto vprašanje v tej zadevi.

Stroški

61 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloži o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališča Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (drugi senat) razsodilo:

1) **Oprostitev plačila obinske ali deželne takse na moč motorja, ki velja le za motorje, ki se uporabljajo v postajah za naravni plin, in ne za motorje, ki se uporabijo za druge industrijske pline, se lahko opredeli kot državna pomoč v smislu člena 87 ES. Predložitveno sodišče mora presoditi, ali so izpolnjeni pogoji glede obstoja državne pomoči.**

2) **Morebitna nezakonitost davčne oprostitve, kot je ta iz postopka v glavni stvari, glede na pravo Skupnosti s področja državnih pomoči ne more vplivati na zakonitost same takse, tako da se podjetja, ki so zavezana za plačilo take takse, pred nacionalnimi sodišči ne morejo sklicevati na nezakonitost odobrene oprostitve, da bi se izognila plačilu take takse ali dosegla odobritev nadomestila.**

3) **Taksa na moč motorja, ki se nanaša zlasti na motorje, ki se uporabljajo za transport industrijskega plina po plinovodih pod zelo visokim pritiskom, ni dajatev z enakim učinkom v smislu člena 25 ES.**

4) **Taksa na moč motorja, ki se nanaša zlasti na motorje, ki se uporabljajo za transport industrijskega plina po plinovodih pod zelo visokim pritiskom, ni notranja diskriminatorna dajatev v smislu člena 90 ES.**

Podpisi

* Jezik postopka: francoš?ina.